Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Flores vltimarum voluntatu[m] non sine sudore collecti p[er] d[omi]n[u]m Rolandinu[m] Bononie[n]sem Juris vtriusq[ue] p[ro]fessore[m] opti[m]e meritu[m] Annexo in calce peculiari quoda[m] ...

Rolandinus <de Passageriis>

Parrhisiis, 1514

De codicillis et quod sit codicillus/quis codicillari posiit et quando possint fieri codicilli. Rubrica lxiii

urn:nbn:de:bsz:31-115460

Visual Library

titur: ita tenet glo. in .d. l. ſed ſi q̇s ex ſignatoribus. et probatur. in. l. iudices. et auc. apud eloquentiſſimū. C. de fide inſtru. ſubijcit idē Bartho. conſultum fore q̄ iudex cōmittet articulos diſtictos et interrogatoria ſm̄ que teſtes interrogentur. vt in. c. preſentiū. de teſti. libro ſexto. Sed quid ſi aliq̇s teſtis negat ſuum ſigillū vtrū dubitetur de viribus teſtamēti: breuit᷑ diſtingue: aut aperte dicit hoc non eſt meū ſigillum nunq̄ꝫ appoſui hoc ſigillum/ vel dicit nō recognoſco an ſit meū ſigillū, et nō apparet ſigillum ſuum ibi: quod pōt eſſe vł quia alieno ſigillo ſignauit vt. l. ad teſtium. §. i. ff. de teſta. vel ſigillauit ſuo/ tamen non apparet forma ita vt decernat᷑. ꝛ his duobus caſibus teſtamentum reddit᷑ ſuſpectum. l. i. §. fina. ff. quēad. teſta. apc. hoc intellige verum niſi preter hunc teſtem non recognoſcentē vel negantē ſigillum ſuum remaneant adhuc tot teſtes quot ſufficiunt/ vt vult glo. fina. in. d. §. fi. ꝛ probatur per tex. in. l. cum tabule. ff. de bonoꝝ poſſeſ. ſm̄ tabu. Si autem ſigillū ſuum appareat vt quia ibi ſunt arma ſua: vel littere dicunt: vel alias apparet: tūc non obſtante dubitatione ſua teſtamentum eſt validum et non ſuſpectum. arg. l. ne ſatiſdatio. ff. rē ra. habe. et in auc. de fide inſtru. §. ſi vero moriantur. col. vi. hanc diſtinctionē. s̄. dictam ſubtiliter innuit glo. in ꝟbo neget. iuncta glo. ſequenti. in. d. §. fina. et ſeq̇tur ibi eam Bar. De fide ſigilli dic vt ꝑ doctores. in. l. ſi qua per calūniā. C. de epiſ. ꝛ cleri. per Guil. in. l. ſi procurator. ff. d̄ procuratoribus per canoniſtas. in. c. poſt ceſſionē de probatio. et tetigit Bartho. in. l. ſi publicanus. §. de rebus. ff. de publica. Reliqua preſentē materiam concernentia vide latius per Bartho vbi. s̄. vbi etiam tractat quomodo teſtes contradicētes inſtrumento impugnent iſtrumentum. Gerardus mulert.

Teſte negante ſuū ſigillū an dubitef de virib⁹ teſtamēti.

¶ Secunda pars floꝝ.

¶ De codicillis et q̇d ſit codicillus/ quis codicillari poſſit/ et quando poſſint fieri codicilli Rubrica. lxiii.

Morientium maiora iudicia teſtamenti videlicet/ mare magnum valde et ſpacioſum auſtro (gratia dei) flante tranſiuimus/ que ideo codices magni dicuntur eo q̄ perfectam continere diſpoſitionem debent patrimonij temporalis. nemo enim ꝑ parte teſtatus et pro parte inteſtat⁹ decedere poteſt: niſi ſit miles. vt inſti. de heredi. inſtitu. §. non autē. verumtamen leges que multum propiciant et fauent iudicijs defunctorum/ et illam vicem legis obtinere ac pro lege vel iure obſeruari precipiunt. vt in auc. de nup. §. diſponat. col. iiij. ſicut in teſtamento voluerunt vniuerſalem diſpoſitionē patrimonij fieri mādantes vt in illo heres iſtituat᷑ totius hereditatis caput et dominus: ita permittūt per codicillos particularibus diſpoſitionibus ꝓuideri. ideo enim codicilli. id eſt parui codices. dicuntur quia ī eis vel de vna re vel de aliquibus rebus aut parte vel quantitate certa diſponere permiſſum eſt. de his igitur codicillis agamus.

¶ Additio. Adde q̄ gloſa ſuper rubꝛū. inſti. de codicil. dicit codi-

Codicilli vñ dicãtur?

cillos inde dictos: qꝫ in breuiori chartula vel codice ꝙ teſtm̄ fiebãt. ⁊ ſolũ i eis q̄dã fideicõmiſſa relinq̄banť: et tales ſunt ad teſtamẽtũ q̄lis ē ſcapha ad nauez.

Codicilli an poſſint fieri ſine ſcriptura?

Nũq̄d ꝗ pñt fieri ſine ſcriptura? videť ꝙ nõ ex ſupradictꝭ. tu dic cõtra vt tz. d. glo. ⁊ glo. ſup rubrũ C. co. ꝓbať p. l. fi. in prin. C. de bo. lib. et. l. gñali. in fine. C. de ſacroſan. eccł. et. l. fi. in fi. C. de co. et tenet Spe. in tit. de iſtru. edi. §. viſo de ipugnatiõe teſtamẽti. ⁊c. i pn. et dñs Rolan. ī. i se. rubri. in fi. ibi itẽ: qꝛ vtrũqꝫ fieri pt ⁊c. Aliquãdo etiam aliter accipiť codicill⁹. vt notat. d. ſr glo. rubri. C. codez Gerardus mulieri.

Codicillus q̄d ſit?

¶ Codicill⁹ eſt q̄dã ſine heredis inſtitutiõe diſpoſitio vltie volũtatis. i ō dꝛ q̄daz: qꝛ ſunt adhuc due alie ſcꝫ: teſtm̄ ⁊ donatio cauſa mortis. lꝫ epiſtola poſſet dici quarta ſpẽs vltie volũtatis: ſꝫ ꝺ hac nõ itẽdim⁹ vt dictũ ē. s. in. j. rubrica. Et dꝛ vltima voluntas eo ꝙ ſicut teſtamẽtũ ita codicillus morte cõfirmať. vt. C. de cadu. tollẽ. l. j. §. cũ igr̄. quare dixerim ſine heredis iſtitiõe patebit infra i ſeq̄nti rubri. ¶ Põt autẽ ille ſol⁹ et ille oīs facere codicillũ cui p̄miſſum ē facere de iure teſtm̄: et q̄ de iuř teſtari nõ põt/ puta filiusfa. vel furioſ⁹ aut ipubes: vel ſimile iuris ipedimẽtuz hñs/ de q̄b⁹ dictũ eſt. s. in rub. q̄b⁹ ꝓhibitũ ſit facere teſtamẽtũ: ſine dubio nec pt facere codicillos. vt. C. de codicil. l. nec codicillos. ⁊. ff. e. l. diu⁹. §. codicillos is / demũ. Jõ aũt de iure dictum ē: qꝛ ſi aliq̄s ꝺ fctõ teſtari nõ poſſit: qꝛ nõ hẽat pñtiã. vñ. teſtiuz hꝫ tñ. v. q̄ ſufficiũt codicillo. vt in. l. fina. C. de codicil. pot it codicillari. vt. ff. eo. l. ꝯficiunť. §. codicilli. Nunc tertio q̄ris q̄ñ poſſis facere codicillos? et rñdeo tibi ꝙ ſi tu es pſona habiľ ad teſtandũ ꝙuis nec teſtamẽtum feceris/ nec factur⁹ ſis ſꝫ ab inteſtato moritur⁹ / potes tñ facere codicillos in quib⁹ legata vel fideicõmiſſa relinquas que tenebunť heredes tui ab inteſtato veniẽtes p̄ſtare. Et ſic patet ꝙ ab iteſtato pñt fieri codicilli. vt inſti. co. §. non tãtũ autẽ. Jtẽ ſi feciſti teſtamẽtũ aut factur⁹ es licebit vł ante vel poſt teſtamẽtũ/ facere codicillos. quinimmo et quoſdã añ ⁊ quoſdã poſt teſtamẽtũ codicillos facere potes et ſemp videnť a precedẽti vel ſequẽti teſtamẽto cõfirmati eſſe. d. §. nõ tantũ aũt. et oẽs valebũt et tenebũt. d. l. diu⁹. §. codicillos ẽt plures. et inſti. eo. §. vltimo. niſi ſecundus contradicat primo. vt. C. eo. l. cum proponas.

Codicillos q̄ñ facere poſſis?

¶ In quibus differãt ⁊ conueniãt teſtamenta ⁊ codicilli. Rubri. lxiiii.

Sciendũ eſt ꝙ codicillus a teſtamento differt: naz ſi idẽ eſſent cur diuerſum in hũs inſtrumentis (id eſt voluntatibus ſic dictis quia inſtruunt heredem quid faciat) vocabulum mandaretur que vis ac poteſtas vna ſociaſſet. vt. C. de codicil. l. ſi idem. iuncta glo. ecce enim primo differunt quia in teſtamento vtraqꝫ iſtitutio fieri poteſt: ſcilicet directa et fideicommiſſaria: ſed in codicillo ſola fideicommiſſaria non directa. nam is qui codicillatur poteſt heredem in precedenti teſtamento inſtitutum ſiue etiam legitimum / id eſt ab inteſtato venientem/ per fideicommiſſum in codicillo rogaret vt hereditatem vel partem eius alteri reſtituat. vt. ff. eo. l. ij. §. fina. et. C. eodem. l. hereditatem. et inſtitu. eodem. §. codicillis. et. §. di-

Codicillis an poſſit fieri ſubſtitutõ?

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg